

1. sunnuntai pääsiäisestä: Päivän aiheena "Ylösnouseen todistajat", lisäksi oli kyseessä Rauman kaupungin 570-vuotisjuhlamessu

Saarnateksti Luukas 24:36-49:

"Yhtäkkiä Jeesus itse seiso i opetuslastensa keskellä ja sanoi: "Rauha teille." He pelästyivät suunnattomasti, sillä he luulivat näkevnsä aaveen. Mutta Jeesus sanoi heille: "Miksi te olette noin kauhuissanne? Miksi teidän mieleenne nousee epäilyksiä? Katsokaa minun käsiäni ja jalkojani: minä tässä olen, ei kukaan muu. Koskettakaa minua, nähkää itse. Ei aaveella ole lihaa eikä luita, niin kuin te näette minussa olevan." Näin puhuessaan hän näytti heille kätensä ja jalkansa. Kuitenkaan he eivät vielä tienneet, mitä uskoa, niin iloissaan ja ihmeissään he nyt olivat. Silloin Jeesus kysyi: "Onko teillä täällä mitään syötävää?" He antoivat hänelle palan paistettua kalaa ja näkivät, kuinka hän otti sen käteensä ja söi. Jeesus sanoi heille: "Tätä minä tarkoitin, kun ollessani vielä teidän kanssanne puhuin teille. Kaiken sen tuli käydä toteen, mitä Mooseksen laissa, profeettojen kirjoissa ja psalmeissa on minusta kirjoitettu." Nyt hän avasi heidän mielensä ymmärtämään kirjoitukset. Hän sanoi heille: "Näin on kirjoitettu. Kristuksen tuli kärsiä kuolema ja kolmantena päivänä nousta kuolleista, ja kaikille kansoille, Jerusalemissa alkaen, on hänen nimessään saarnattava parannusta ja syntien anteeksiantamista. Te olette tämän todistajat. Minä lähetän teille sen, minkä Isäni on luvannut. Pysykää tässä kaupungissa, kunnes saatte varustukseksenne voiman korkeudesta."

Pääsiäisestä on kulunut viikko. Jeesus ilmestyy opetuslapsilleen. Jeesuksen viesti opetuslapsilleen on täsmälleen sama kuin hänen viestinsä meille tämän päivän ihmisille. Viesti ei ole aikojen kuluessa muuttunut. Jeesus sanoo tänään kaupunkinsa viisisataa seitsemänkymmentä-vuotisjuhlaviikkoa aloittaville raumalaisille:

"Rauha teille raumalaiset, minä tässä olen, ei kukaan muu. Miksi mieleenne nousee epäilyksiä, Jumala on - ja minä olen. Raumalaiset, havaitkaa itse, etten ole ihmisten keksintöä, vaan olen täyttä totta, eihän aaveella ole lihaa ja luita."

Tämän kaupungin ovat rakentaneet ihmiset, jotka ovat tajunneet ja uskoneet, että Jeesus on totta, että hän on todellisuutta, että hän on lihaa ja luuta, ei harhakuva maailman uskontojen taivaalla.

Lähes jokainen esine, pieli ja nurkka, kivi ja laudankappale tässä kirkossa todistaa sen puolesta, että raumalaiset ovat ottaneet tosissaan Jeesuksen ylösnousemuksen. He ovat halunneet näyttää uskonsa lukemattomilla tavoilla. Yksi tapa on ollut oman omaisuuden lahjoittaminen yhteiseksi hyväksi. Vanhimpia tietoja tämän tyyppisestä yhteisöllisyydestä on ritari Henrik Djäknin kirkkotekstiililahjoitus vuodelta 1449.

Sen jälkeen, kaikkien näiden 570 vuoden aikana, merkkejä Jeesuksen ylösnousemuksen tosissaan ottamisesta löytyy riittämiin:

Vanhan Lahden kartanon herra, eversti Michael Jordan on lahjoittanut Jumalan kunniaksi tähän kirkkoon veistoksia, alttarikaapin, kattokruunun ynnä muuta ynnä muuta. Raatimies ja kauppias Johan Riprander on lahjoittanut öljyvärimalauksia, porvari Henrik Bong niin ikään, kuten myös kauppiat Johan Pinella ja Henrik Sonck. Omastaan ovat luopuneet erilaisten lahjoitusten muodossa myös porvarit Birger Vahander, Arvid Renner, Lars Torniainen, Simon Klementson, Emanuel Anckar, Abraham Hult sekä pormestarit Jussoila, Gerbhardt ja Sidberg sekä kunnallisneuvos Johan Söderlund, kuten myös rouvat Katariina Pungilenia, Elisabeth Simolenia, Olivia Berglund, räätälinmestarin leski Juliana Roos, suutarinleski Eva Taavetintytär, neidit Hedvig Levan sekä Edla, Regnata, Amanda ja Henrica Bergström, ja raatimiehet Henrik Bong, Adam Packvalin, Johan Rahko, Johan Åberg, Josef Hansson, Henrik Takku, kuten myös oikeuspormestari Simon Larsson, koulumestari Henrik Björnberg ja kaupungin rahastonhoitaja Erik Elming.

Tällaisen listan lukemista voisin jatkaa vielä muutaman tunnin. Uskoakseni viestini tuli kuitenkin selväksi. Nimittäin, että raumalaiset ovat ryhtyneet tekoihin vakuututtuaan, että Jeesus on totta ja että hän on maailman herra. On hyvä huomata, että läpikäymäni luettelo kattaa paitsi 570 vuotta, niin se kattaa myös eri yhteiskuntaryhmät ja luokat, siviilisäädtyt ja sukupuolet.

Tietenkään raumalaiset eivät ole ilmaisseet uskoaan pelkästään esineitä ja tavaroita lahjoittamalla. Rauman kappalainen Kustaa Illvan lahjoitti v. 1840 rahat vähäosaisten lasten koulun rakentamiseen, hänen pikkuserkkunsa Johan Illvan oli primus motorina hankkeessa, joka tarkoitti että raumalaiset olivat ensimmäisiä Suomessa, jotka palkkasivat kaupunkinsa sairaiden ja köyhien parissa tehtävää työtä varten siihen erikoistuneen työntekijän, diakonissan. Tämä tapahtui vuonna v. 1879.

Nykypäiviin asti on säilynyt myös paljon rahan keräämiseen tarkoitettuja vaivaistukkeja ja raha-arkkuja, jotka kertovat niin ikään siitä, kuinka lukemattomat raumalaiset ovat ylösnousseen todistajina halunneet pitää huolta yhteisönsä köyhistä. Myös ne joilla ei itselläänkään ole ollut montaa ropoa kukkaronsa pohjalla.

Rauman kaupungin elämää ovat vuosisatojen ajan leimanneet erilaiset ryhmät, joille Jeesuksen ylösnousemus on ollut totta. Merimiehet, heidän vaimonsa ja perheensä, ovat erityisen lujasti turvanneet Jumalaan ja Jumalan Pojan ylösnousemukseen. Myrskyävät meret, vaarat ja kotiväen huolestunut odotus on kääntänyt katseen kohti sitä turvaa ja tyyntymystä, jonka vain taivaallinen Isä armollaan ja pelastustehoillaan voi ihmiselle antaa.

Köyhillä kerjäläismunkeilla on tärkeä osuus 570 vuotta sitten kun tämä kaupunki otti ensi askeliaan. Elämällään, työllään ja pelkällä olemuksellaan nämä veljet todistivat ylösnousesta Kristuksesta. Raumalaiset ottivat heidät omikseen. Miten muuten olisi mahdollista, että pieni muutaman sadan hengen kaupunki rakensi lyhyessä ajassa 2 isoa kirkkoa: oman seurakuntakirkkonsa sekä yhdessä kerjäläisveljien kanssa heidän luostarikirkkonsa. Moinen voimainponnistus kannattaa yrittää laittaa jonkinlaiseen mittasuhteeseen nykyajan kanssa. Todella pienellä porukalla rakennetut kaksi kirkkoa on suunnilleen sama juttu kuin, jos me raumalaiset rakentaisimme samalla kertaa Urpo-radon Uudestakaupungista Rauman kautta Poriin, Äijänsuon jäähallin tilalle Harkimon Hartwall-arenan ja vielä kanalin partaalle Guggenheim-museon. Ei voi kuin ihmetellä 1400-luvun raumalaisten suurta uskoa ylösnousekseen Jeesukseen Kristukseen!

Vuosisatojen ajan raumalaiset ovat turvautuneet hädän, sairauden ja kuoleman lähestyessä kirkon sakramentteihin, armonvälineisiin. Jumalan sanaa ja ehtoollisen pyhää leipää ja viiniä on jaettu hädässä oleville raumalaisille niin sairaaloissa, vanhainkodeissa, kuin myös raumalaisissa kodeissa. Pieniltä takaiskuiltakaan ei ole näissä toimissa vältytty. Vuonna 1857 Rauman kappalainen Carl Hacklin hukkasi ehtoollismaljan ollessaan Voiluodolla sairaskäynnillä. Onneksi raumalainen hopeaseppä Samuel Sevon kiirehti jo seuraavana vuonna lahjoittamaan uudet matkaehtoollisvälineet.

Hyvät ystävät, en usko, että olen tänään lainkaan liikaa puhunut tämän kaupungin yhteisöllisyydestä, raumalaisten kyvystä puhaltua yhteiseen hiileen. Silti on mielestäni paikallaan pitää mielessä myös se riski, mikä juhlapuheisiin ja juhlasaarnoihin aina sisältyy: puhutaan vain kaikesta kauniista ja onnistuneesta, ongelmat ja erimielisyydet piilotetaan sen sijaan kauniin julkisivun taakse.

Kyllä tässä kaupungissa on myös riideltä. Aina ei nöyryys, epätsekkyys, lähimmäisen paras ole ollut tarpeeksi mielessä. Aina emme osaa tai halua olla ylösnouseksen todistajia, Jeesuksen opetuslapsia. Vuosi 1918 on suomalaisille yhä kipeä vuosi.

Vieläkään Rauman seurakunta ei ole siunannut haudan lepoon kaikkia kansalaissodassa ammuttuja punaisia, jotka Vanhan hautausmaan joukkohaudassa makaavat.

Vieläkin meidän on vaikea suhtautua neutraalisti 14.4.1918 Raumalla sattuneisiin ns. verisunnuntain tapahtumiin. Tuolloin kaupunkiin junalla tulleet punaiset alkoivat ampua kirkkoa ja kirkosta paniikissa ulos pyrkiviä kaupunkilaisia, jotka olivat sinne kokoontuneet sunnuntaiaamun normaaliin jumalanpalvelukseen.

Vieläkin joudumme esittämään kipeän kysymyksen, miksi teloitettiin Tobias Grönroos? Hän oli punaisten johtomiehiä, joka asettui puolustamaan Tarvosaaren kouluun vangittuja, kaupungin valkoisen puolen johtomiehiä. Tykki oli jo tuotu koulun eteen, kaikki 100 valkoista aiottiin tappa. Grönroos meni koulun kynnykselle ja sanoi että sitten täytyy hänetkin räjäyttää. Vetoomus auttoi, valkoiset vapautettiin. Mutta kun osat vaihtuivat, kun valkoiset olivat ottaneet vallan kaupungissa, joutui Tobias Grönroos armotta teloitettavaksi.

Jeremiaan kirjassa sanotaan: ”Katsokaa muinaisia polkuja, kysykää mikä on ollut hyvä tie, ja vaeltakaa sillä, niin te löydätte levon sielullenne.” Harkitkaamme tarkoin ja pysykäämme oikealla tiellä. Pyrkikäämme pois vääriltä teiltä, riidan teiltä. Yhteistyö, maltti ja sopu, kaikkien huomioiminen ja mukana pitäminen vallitkoon tässä kaupungissa. Heikoista ja vähäosaisista on pidettävä huoli. Se on Herran tahto, ja jos siitä tingimme, teemme itsekkyydessämme raskaan virheen.

Hyvät ystävät, ”Turhaan näkevät rakentajat vaivaa, jos Herra ei kaupunkia rakenna” Myös näihin Raamatun sanoihin me tänään tartumme. Pysykäämme isiemme ja äitiemme uskossa. Pysykäämme siinä uskossa, jossa tämä kaupunki on rakennettu.

Olkoon esimerkkinämme Rauman kaupungin rahastonhoitaja ja kirstunvartija Efraim Bollstedt. Häntä koeteltiin elämässään ankarasti. Häneltä kuoli monta pientä lasta, ja sen lisäksi hänen vaativa virkansa kaupungin taloustoimessa tuotti alituisen mielipahaa ja kritiikkiä. Rauman kaupungin tilikirjaan, sen marginaaliin, Bollstedt kirjoitti 6. lokakuuta 1774 oman uskontunnustuksensa ilmaisten näin sen, minkä varaan hän elämänsä rakensi:

”Mikä minut voisi saattaa ahdistukseen ja hätään, sillä herra Jumala elättää minut, hän ruokkii minut taivaallisella leivällä ja vie minut hyvälle laitumelle, hän johtaa minut vetten ääreen, joka virvoittaa minut. Sinä olet voidellut pääni hyvällä öljylläsi, Sinun henkesi yltakylläisyydellä, jonka annat paistaa ylitseni. Sinun hyvytesi varustaa minut. Kunnia olkoon Isälle Jumalalle, Pojalle ja Pyhälle Hengelle. Amen.”